

Naročnina mesečno
25 Din, za ino-
zemstvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

V službi fašizma

Pod tem naslovom smo včeraj v poročilu iz Zagreba priobčili kratek izvleček iz članka »Jugoslovanski prostozidarji v službi fašizma«, ki ga je prinesla »Narodna Obrana«. Ker je v članku govora tudi o časopisu, »ki je pod vplivom prostozidarstva«, čeprav ne nastopa kot uraden glasnik jugoslovanskih prostozidarjev, in ker je naš domači nekatoliški tisk s svojim tendencioznim poročanjem o sporu med Vatikanom in fašizmom pokazal, da spada prav med te liste, priobčujemo izvajanje »Narodne Obrane« v daljšem izvlečku.

V uvodu pripoveduje »Narodna Obrana«, kako vsemogočna organizacija jugoslovanskih prostozidarjev deluje povsem proti idejam znesljivosti, ki jih je proglasil Nj. Vel. kralj za smernice svojega režima takoj ob početku sedanjega stanja. »Pokazali smo, kako delovanje te organizacije ovira pomirjenje v državi in povzroča nezadovoljstvo v najširših slojih naroda. Naši prostozidarji so v zadnjih letih v svojem tisku pogosto napadali fašizem kot gibanje, ki ogroža Jugoslavijo. Po izbruhu spora med Vatikanom in fašizmom se je nenadoma vse naše prostozidarsko, a tudi drugo časopisje, ki je pod vplivom prostozidarjev, postavilo na Mussolinijevo stališče ter z neprikritim veseljem odobraval nasilje fašistične vlade proti katoliški akciji in proti papežu. Od kod nenadoma te simpatije naših masonov za fašizem?»

»Treba je vedeti, da je fašizem otrok italijanskega framasonstva. Fašizem se res že nekaj časa nevaležno upira framasonstvu in mu ne pusti do oblasti v Italiji, toda duh, ki ga vdiha, vajo fašisti, je duh framasonstva. Ko se je skušal fašizem otresti varuštva prostozidarjev in se približati cerkvi, ga je tisk italijanskega framasonstva napadel kot svojega največjega neprijatelja. No, zdaj, ko je izbruhnil oster spor med fašizmom in cerkvijo, je italijansko masonstvo pozabilo vse grehe tega zgubljenega sina in mu ponudilo svojo roko v borbi proti cerkvi.«

»Vsekakor je značilno, da je danes vstal proti fašističnim nasiljem s sv. očetom ne samo ves katoliški in krščanski svet, temveč tudi vse liberalno in socialistično časopisje z redkimi izjemami. Zato je tistemu, ki ne pozna naših razmer, vprav nerazumljivo, kakor more naš liberalni tisk braniti to nasilje in se javno postaviti na stran fašizma. Ves francoski liberalni tisk se odločno izjavlja za sv. očeta in označuje to borbo fašizma s cerkvijo kot predznanje faze fašizma pred razpadom. Kako je mogoče, da naš liberalni tisk daje proti pisanju zavezniškega časopisja s svojim pisanjem moralno podporo fašizmu? To je toliko bolj čudno, ker je znano, da je spor med fašizmom in Vatikanom nastal radi znane okrožnice jugoslovanskih škofov, ki so grajali postopanje italijanske vlade proti slovenskim in italijanskim katolicem, in ker ni hotel sv. oče na Mussolinijevo zahtevo desavuirati jugoslovanskega episkopata. Še huje je, da daje naš tisk moralno podporo fašizmu, ki sovraži naš narod in brezobzirno uničuje naše rojake v Italiji ter odgaja italijanski narod za vojno predvsem proti naši državi. Najhuje je, da ta tisk brezumno daje podporo fašizmu zdaj, ko ta prikazuje spor z Vatikanom kot podtaknjen iz tujine, to je iz Francije in Jugoslavije, in ga izrablja v to, da bi med italijanskim narodom še bolj podžgal sovraštvo proti naši državi. S tem, da naše informacijske agencije, ki hočejo odločilno vplivati na javno mnenje v naši državi in od njih odvisen tisk, tako podpirajo fašizem, medtem ko ta to pomoč izkorišča proti naši državi, vrši ta tisk ne samo škodljivo, temveč v sedanjih razmerah vprav protidržavno delo in delo proti našemu narodu. Kako je mogoče razumeti takšno pisanje našega tiska?»

»Pri vsem menjavanju taktike obstoji tu logika. Ta tisk vodi vselej sovraštvo proti katolicizmu in poleg tega je v prijateljskih zvezah z italijanskim framasonstvom. Njegova odvisnost od italijanskega prostozidarstva je tako velika, da ne nastopa samo edinstveno s tem, temveč da je tudi njemu na ljubo pripravljen delati proti interesom svojega lastnega naroda. On je radi tega zavezništva žrtvoval Italiji že Istro, Gorico in Trst. Zavzemal se je za fašizem, dokler je to delalo italijansko framasonstvo, in zdaj radi framasonskega bratstva brani fašizem na škodo hrvatskega in slovenskega naroda in na škodo vse naše države. Dokazuje ta to svojo trditve navaja »Narodna Obrana« iz glasila jugoslovanskih prostozidarjev »Neimar«, ki izhaja v Beogradu.

Italija je šla v vojno pod vplivom prostozidarstva, predvsem pod vplivom brata D'Annunzia. Londonski pakt, ki je oblubil Italiji ne samo Julijsko Krajino, temveč tudi velik del Dalmacije, je delo framasonov, med katerimi so se nahajali francoski zunanji minister Delcassé, rimski poslanik Camille Barrère in italijanski zunanji minister Sonnino. Francoski tisk se ponaša, da je leta 1917 na kongresu zavezniških lož prisilil italijanskega mojstra Velikega orienta, da se izjavi proti aneksiji Dalmacije, toda ne proti aneksiji Trsta, Istre in Gorice. Ko pa se je ta veliki mojster povrnil v Rim, je moral takoj podati ostavko, ker ni bil Veliki orient zadovoljen z njegovim popuščanjem. Po porazu pri Kobariду so italijanski in inozemski prostozidarji organizirali kongres tlačenih narodov v Rimu. Ker je bila Italija tedaj v hudi stiski, so italijanski prostozidarji našim mnogo obljubili, toda po srečnem zaključku vojne so na vse obljube pozabili. Italijansko framasonstvo je torej pri reševanju jadranskega vprašanja odločno sodelovalo in to v škodo Jugoslavije.

Francija na straži

Konferenca v Londonu poteka brezuspešno — Nemški nacionalisti otežujejo veliko državniško delo kanclerja Brüninga — Celoletna konferenca Pazite!

Francosko stališče neomajno — Francija ščiti interese zaveznikov

(Od našega pariškega dopisnika.)

Paris, 20. julija.

Kot edino pozitivno vest iz teh dni neprestanih posvetovanj med evropskimi in ameriški državniški Vam morem javiti to, da je rezultat konference med g. Lavalom in Brüningom v Parizu bil popolnoma negativen.

Vse fraze diplomatske uljudnosti in pripravljenosti medsebojnega prijateljstva in sodelovanja ne morejo prikriti dejstva, da je državni kancler na vprašanje g. Lavala, ali je Nemčija kot protikoncesijo za dovolitev mednarodne finančne pomoči nemškemu gospodarstvu pripravljena dati svoji politiki določen politični kurz, odgovoril: ne!

Francija je šla v London, da pred mednarodnim forumom poda dokaz, da je pripravljena Nemčiji pomagati v interesu celokupnega evropskega gospodarstva in političnega pomirjenja sveta. Nemčija pa bo imela priliko pred taistim forumom pokazati, ali ji je res za ozdravljenje svojega gospodarstva, ki more biti le posledica preorijentacije nemške politike v evropskem smislu, ali pa se za njenimi zahtevami po pomoči skrivajo morebiti drugi nameni.

Nemško gospodarstvo je v korenini dobro. Zašlo je v zadrage le zaradi odtegnitve mednarodnih kreditov. Ti pa so se odtegnili zato, ker Evropa nima več zaupanja v miroljubnost in lojalne namene Nemčije, odkar hočejo za njeno krmilo zgrabiti nemški nacionalci. Zaupanje do Nemčije se bo vrnilo le, če nemška vlada izpolni, kar želi Francija: da se v ostrem kurzu zoper nacionaliste povrne k politiki najtesnejšega sodelovanja z Evropo.

Hoover št. 2

Ameriška vlada bo objavila nove predloge, ki bodo vzbudili še večjo senzacijo, kakor prvi

Newyork, 21. jul. tg. Oficialno javljajo iz Washingtona, da bo ameriška delegacija danes dopoldne predložila londonski konferenci celo vrsto konkretnih predlogov predsednika Hooverja, ki po njegovem mnenju omogočajo vsekakor rešiti krizo centralno evropskih držav. Spomenico, ki vsebuje Hooverjev načrt v podrobnosti, so sprejeli po dolgotrajni konferenci predsednik Hoover, Morrow, Castle, Mills in Dawes, ter jo takoj objavili v London. Spomenica bo objavljena istočasno v Londonu in Ameriki. Državni departman strogo molči o vsebini spomenice. Samo toliko se je doznalo, da gre izključno za gospodarske predloge, ki se obračajo na mednarodni bančni svet, od katerega zahtevajo sodelovanje. Istočasno vsebuje spomenica tudi bremena, ki bi jih bila Amerika pripravljena sprejeti nase.

Nedoločeno je, ali vsebuje Hooverjev pomožni načrt res samo gospodarske predloge, ali hoče mogoče predsednik Hoover v obliki nekeke preambule ali kakega dostavka predočiti, da je normalizacija Evrope odvisna od ureditve nemško-francoskih odnosov. Newyorški tisk na ta način

ugiba o »drugem Hooverjevem načrtu«. »Newyork Times« meni, da bodo Hooverjevi predlogi ogladili pot za dosego dolgoročnega posojila. »Herald Tribune«, ki je v splošnem iz Washingtona dobro informirana, pričakuje, da spomenica predlaga kratkoročni kredit brez posebnih političnih garancij. List nadalje javlja, da v spomenici ni govora o dolgoročnem posojilu, kakor tudi ne o kakih obvezah nemške vlade. Kredit, ki ne bi tekel več, kakor 90 dni, bi dal Nemčiji priložnost, da prepriča svetovne banke o tem, da je doraščena v finančnem položaju in da dajanje kredita Nemčiji ni v zvezi s kakim rizikom. Hoover je prišel na dan s lastnimi predlogi zaradi tega, ker se je na ponedeljski seji londonske konference pokazalo, da ostale države niso pripravile fiksnega programa. Splošno vlada danes tukaj pričanje, da bi ta kredit zadostoval za zopetno vpostavitev normalnega stanja v Nemčiji ter za dosego one pomirne političnega življenja, ki bi dale vladam časa, da pripravijo teren za politično akcijo velikega stila.

Zakaj taka briga za Nemčijo

Angleži imajo za rešiti 28 milijard Din, Amerika 130 milijard Din

Pariz, 21. jul. tg. »Journée Industrielle« javlja, da je angleška vlada poslala vsem bankam zaupno okrožnico, da naj ji pošljejo podatke o svojih angažmanih v Nemčiji, Avstriji in na Madjarskem. Dalje naj navedejo tudi francosko premoženje v Nemčiji, ki kaže v zadnjih dneh kljub zboljšanju, vendar še vedno tendenco vrniti se v Pariz. Situacija Cityja je zelo nejasna. Brezdomno pa je, da je London udeležen v Nemčiji s 100 milj. funtov, Newyork pa z 2 in pol milijarde dolarjev;

Jugoslovanski prostozidarji pa niso sledili temu patriotičnemu zgledu svojih italijanskih tovarišev. Hvalijo se, da so s uspehom vodili v inozemstvu akcijo za naše jadranske interese, toda ako si ogledamo poziv velikega mojstra Jurija Weiferta, ki ga je iz Marseille poslal na vse lože sveta in tudi na naslov predsednika Wilsona, ne najdemo v njem niti besede o jadranskem vprašanju, niti sledu o protestu proti londonskemu paktu in italijanskim aspiracijam. Po premirju je Italija, kateri na čelu je stal framason Sonnino, zasedla naše kraje še preko meja, ki jih je določil londonski pakt, toda od naših prostozidarjev ni bilo čuti niti besedice proti politiki brata Sonnina. Na prvem sestanku velike lože »Jugoslavije« dne 26. okt. 1919 je velik mojster Jurij Weifert govoril o delih naše zemlje, ki jih ogroža zunanji sovražnik, to je na meji proti Albaniji in proti Bolgarski. Toda krajev, ki jih je zasedla Italija, se ni spomnil, čeprav se je v tistem času D'Annunzio že šopiril na Reki in je bila v Italiji oblast v rokah brata Fr. Nittijs, ki je podpiral teror okupacijskih oblastev v Julijsko Krajini in Dalmaciji. Ni čuda, ako so se voditelji italijanskega framasonstva vedno pohvalno izražali o jugoslovanskih ložah. Tudi po sklepu Rapidske pogodbe, s katero so nam masoni vzeli Istro, Trst, Gorico in otoke, niso jugoslovanski prostozidarji menjali svojega prijateljskega stališča

napram italijanskim, temveč se je v Opatiji osnovala posebna loža javnih delavcev, ki so si postavili za nalogo, delati za zblizanje z Jugoslavijo in njenim masonstvom. »Neimar«, glasilo jugoslovanskih prostozidarjev, je leta 1923. pohvalil Mussolinija, ker se je izrazil proti ženski volivni pravici. V tem letu je tudi zagrebški mason J. D. zagovarjal filofašistično stališče italijanskih masonov s krilatico »Comprendre, c'est pardonner«. Znani prostozidar J. Stojković se je v svojem članku »Borba mraka proti svetlobi«, v katerem je napadel Mussolinija radi preganjanja prostozidarstva, z domotožjem spomnil časa, ko je Mussolini poslušal nasvete framasonstva. Napisal je: »Gospod Mussolini je v začetku svoje politične kariere (to je v dobi borbenega fašizma, ko so fašisti najbolj klali in ubijali, ali še vedno poslušali framasonstvo, pripominja »Narodna Obrana«) morda užival simpatije v vseh deželah in v vseh socialnih slojih, toda s preganjanjem framasonov je te simpatije zgubil.

»Narodna Obrana« pripominja v zaključku, da je spribo vseh teh zvez med jugoslovanskim in italijanskim framasonstvom razumljivo zadržanje jugoslovanskega framasonskega tiska v sporu med Vatikanom in fašizmom. Mržnja do cerkve je prostozidarstvo tako zaslepila, da vodi politiko, ki je v zunanje- in notranjepolitičnem pogledu škodljiva za državo.

Obzorje postaja jasno

London, 21. jul. tg. Pogajanja o dolgoročnem posojilu za Nemčijo, ki bi ga dala Francija, Anglija in Amerika v višini okoli 2 milijard zlatih mark, so se opustila ter se ne bodo več obnovila. V Parizu se je namreč pokazalo, da političnih predpogojev za to še ni, in da jih tudi ni mogoče v kratkem času pripraviti v toliki meri, da bi mogla francoska vlada pristati nanje. Odkar je Mac Donald pri otvoritvi londonske konference s tako prisrčno odkritosrčnostjo govoril o tem, ve sedaj ves svet, kar je bilo včeraj še znano le malemu krogu ljudi, da francoski državniški zastopnikom Nemčije v Parizu sicer niso predložili formalnih predlogov politične narave, toda jim zelo jasno dali razumeti, da bi zahtevo po podpisu velikega posojila za Nemčijo odobrili šele, ako bi nemška vlada dala obljubo, da bo Nemčija v prihodnjih letih opustila vsako misel na carinsko unijo z Avstrijo, da ne bo nadaljevala z gradnjo oklopne krizarke ter da ne bo zahtevala revizije vzhodne meje. Po negativnem izidu nemško-francoskih pogajanj je bilo jasno, da dolgoročnega posojila, ki naj bi se izdalo samo s pomočjo francoskega denarnega trga, v bližnjem času ne bo mogoče doseči in da se bodo pogajanja na londonski konferenci tikala drugih zadev.

Celoletna konferenca

London, 21. jul. tg. Včeraj je tukaj padla beseda »permanentna konferenca«. Izgleda, da je ta beseda v nasprotju s prvotnim načrtom, da naj se konferenca v petek neha. Faktično pa so londonski dnevi pričetek permanentnega sodelovanja vseh starih zastopanih držav, ki naj se vrši celo leto. S tem je doseženo priznanje, da zahteva neskončno zapleteni problem svetovnega gospodarstva in svetovne politike skupno postopanje vlad. Radi tega bodo jeseni pred sestankom D. N. v Zenevi prišli državniški zopet skupaj na konferenco. Upa se, da bo do tedaj politično zblizanje med Nemčijo in Francijo kolikor toliko doseženo kljub negativnemu izidu posojilnih pogajanj v Parizu.

Govoril se, da bosta Macdonald in Herderson v petek po zaključitvi londonske konference spremlja Brüninga in Curtiusa v Berlin, da jima vrne ta obisk. V avgustu se pričakuje protiobisk Laval in Brianda, ki naj popolnoma razčisti atmosfero za londonski sestanek v jeseni.

Kako pomagajo nemški nacionalisti

Berlin, 21. jul. tg. Hitler in Hugenberg sta danes zopet poskusila otežčiti stališče nemških zastopnikov na londonski konferenci. V Berlinu je bila objavljena brzojavka na državnega kanclerja v Londonu, ki so ga podpisali poleg Hitlerja in Hugenbergja tudi predsednik Zveze narodnih družtev grof von der Goltz, voditelj Stalheima Seldte in Diesterberg, kakor tudi predsednik državne pokrajinske zveze grof Kalkreuth. Brzojavka se konča z izjavo, da opozarja Narodna opozicija hrčavnega kanclerja, da ne bo nikdar priznala kakih obvez, ki bi jih on sprejel v Londonu v imenu Nemčije.

Obresti na neplačane davke

Berlin, 21. julija. AA. Wolff poroča: Predsednik Hindenburg je podpisal najnovejšo zaslino uredbo. Po tej uredbi se bodo za neplačane davke plačevale obresti 5 do 12 odst., računajoč od vsake 15 dni. Izvzeti so primeri, kjer je bila dovoljena odgoditev.

Razorožitev v spomenicah

Zeneva, 21. jul. tg. Tajništvo D. N. bo danes zvečer izdalo daljšo francosko spomenico o razorožitvenem vprašanju, ki naj bo kot odgovor na vprašalno pismo D. N., ki jo je poslal generalni tajnik na naročilo D. N. vsem vladam. Spomenica, ki vsebuje od Brianda podpisan dodatek, ponavlja podrobno stališče, ki ga je Francija zastopala na vseh dosedanjih razorožitvenih komisijah in poudarja, da morajo biti razorožitvene določbe mirovnih pogodb podlaga vsake nadaljnje razorožitvene akcije. Spomenica omenja, da nova organizacija francoske armade že predvideva gotove razorožitvene ukrepe.

Abesinija dobila ustavo

Addis Abeba, 21. julija. AA. Abesinski kralj je podelil v prisotnosti diplomatskega zbora in inozemskih novinarjev svojemu narodu ustavo. S tem v zvezi bosta sklicani 2 zakonodajni zbornici. Člane zbornice bodo imenovali pokrajine, potrdil pa jih bo cesar. Prestolonasledstvo je vezano na sedanjo dinastijo.

Zakon o podaljšanju računskega leta

Belgrad, 21. julija. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za finance po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o podaljšanju računskega leta po proračunih kr. banknih uprav za proračunsko leto 1930-31. § 1. Kljub naredbi odd. 2 člena 19 uredbe o ugotovitvi imovine, načina upravljanja in budžetiranja banovin in o likvidaciji imovinskih odnosov dosedanjih sreskih in oblastnih samouprav po zakonu z dne 3. oktobra 1929 morejo kr. banske uprave vrstiti izplačila v breme odobrenih kreditov po proračunu 1930-31 do vključno 31. avgusta 1931. — § 2. Ta zakon stopi v veljavo z dnem objave v Službenih novinah.

Pravilnik o izplačilu odškodnine za razlašene gozdove

Belgrad, 21. julija. AA. Minister za poljedelstvo je v sporazumu z ministrom za šume in rudnike v skladu s predstaviteljem ministrskega sveta predpisal pravilnik o višini in načinu izplačila odškodnine za razlašene gozdove in o zadevnem postopku.

I.

Kako določiti odškodnino in postopek.

Člen 1. 1. Gozdovi (gozdna zemljišča s sestavinami) strogega starega zaščitnega značaja (zaščitni pasovi visokih leg, zaščitni pasovi ob javnih prometnih sredstvih in hidroinženjskih področjih, olazovih itd.) in vse ostale neplodne površine v sestavi teh gozdov se bodo razlašili brez pravice do odškodnine.

2. Ako navedeni gozdovi še niso izločeni na podlagi posebnih cenov, je potreben predhodni postopek po § 18. zakona o gozdovih.

Člen 2. 1. Odškodnina za druge gozdove (gozdna zemljišča s sestavinami) se bo določila na podlagi čistega katastrskega dohodka po stanju na dan 27. februarja 1919.

2. Gozdovi I. in II. razreda starega čistega katastrskega dohodka bodo tvorili prvi razred agrarne cenitve, gozdovi III. in IV. razreda čistega katastrskega dohodka bodo tvorili II. razred agrarne cenitve, V. in VI. razred starega čistega katastrskega dohodka bo III. razred agrarne cenitve, VII. in VIII. razred čistega katastrskega dohodka pa IV. razred agrarne cenitve.

3. Cena I. razreda se odredi tako, da se bo stari čisti katastrski dohodek gozdov II. razreda katastrske bonitete, izražen v kronah, pomnožil s količnikom 200. Tako dobljena vsota je dinarska cena za I. razred agrarne cenitve.

4. Cena II. razreda se določi tako, da se vrednost I. razreda zmanjša za 20%.

5. Cena III. razreda se ugotovi s tem, da se vrednost II. razreda zmanjša za 20%.

6. Cena IV. razreda se določi tako, da se vrednost III. razreda zniža za 50%.

Člen 3. 1. Odškodnina po gornjem členu velja za normalno porabe gozdov, stare nad 100 let in najboljših vrste lesa ter brez posebnih težkih za razlase.

2. Ali so razlašeni gozdovi podnormalno porasli, kolikšna je njihova starost, kakšna jim je vrednost lesa in ali obstoje posebne težkoče za razlase, bodo določile manjšo vrednost od primera do primera posebne komisije. Ta cena bo veljavna za obračun.

Delo banovinskih komisij.

Člen 4. Za opravljanje del po čl. 3, 5, 8 in 9 tega pravilnika bo ban imenoval komisije, ki bodo sestavljale iz dveh kvalificiranih gozdarskih veščakov. Eden teh bo sreski gozdarski referent dotičnega sresa, eden pa poljedelski strokovnjak banske uprave. Komisijam bodo predsedovali sreski načelniki sresov, kjer so gozdovi.

Člen 5. 1. Te komisije bodo poskrbele oziroma določile na licu mesta te-le podatke:

a) o potrebi agrarnih subjektov v smislu § 24. zakona, vpeštevajo pri tem število članov zainteresiranega kolektivnega telesa in o velikosti in stanju gozdov, ki so jim bili doslej lastniki;

b) o razpoložljivih gozdnih površinah v smislu § 24. zakona, pri čemer je treba paziti na njihovo gospodarsko stanje, gospodarsko pripadnost in na potrebo gozdne industrije, za katere je treba primerno izvesti načela čl. 1. in 2. zakona z dne 15. marca 1929 o zaščiti domače lesne industrije, ako da se ji po možnosti zamajati primerna kapaciteta tehniškega lesa iz lastnih gozdov;

c) o možnosti ustanovitve novih gospodarskih celot z ozirom na dosedanje in novo posesti agrarnih subjektov.

2. Razen tega bodo komisije poskrbele zemljepisne izpiske, izvečke iz lastniških listin in lastniških knjig zemljiških zajednic, popis rodin zainteresiranih vasi oziroma upravnih občin, ter naj sestavijo pregledne načrte velikih gozdnih posestev.

Člen 6. Veleposestniki so dolžni, da predložijo komisijam popolne gospodarske podatke, kontrolne knjige in ostalo gradivo za cenitev z vsemi načrti.

Člen 7. Pri novo ustanovljenih kolektivnih telesih, kakor tudi pri že obstoječih, ki bodo izpopolnjena z novimi posestvi, tvori osnovo za ustanovitev oziroma za izpopolnitev popisa vseh upravičencev celokupno število prebivalcev rodbin, ki stalno prebivajo v dotičnih občinah ali vaseh.

Člen 8. 1. Komisije bodo sestavile o svojem delu zapisnik, v katerega morajo poleg podatkov po čl. 3. in 5. tega pravilnika vstaviti opombe in zahteve agrarnih subjektov in veleposestnikov.

2. Komisije morajo zapisniku priložiti vse gori navedene listine in načrte.

Člen 9. 1. Na osnovi takih zbranih podatkov in načel v smislu čl. 1, 2, 3, 5, in 7. tega pravilnika bodo komisije za vsako gozdno veleposestev, za katero se zahteva razlase, predložile utemeljen predlog:

a) o površini, ki jo je treba razlase v korist vsakega posameznega subjekta;

b) o ocenitvi manjše vrednosti v smislu čl. 3. tega pravilnika.

2. Na ta način utemeljene predloge morajo komisije predložiti brez zavlačevanja preko pristojne banske uprave ministrstvu za poljedelstvo, da jih reši v smislu § 24. zakona.

Odškodnina.

Člen 10. Odškodnina za gozdna zemljišča (krajševine) imovinskih občin, ki so bila na osnovi dosedanjih zakonov o agrarni reformi že poljedelsko kultivirana, se bo določila po odredbah § 28. zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Člen 11. Odškodnina za gozdne pašnike in za druge površine, ki jih je mogoče obdelati in ki se nahajajo v sestavi gospodarskih jedinic, se bo določila po predpisih § 28. zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Člen 12. Odškodnina za zgradbe in za druge gradbene objekte, ki so potrebni za upravo, ekonomijo in izkoriščanje gozdov, ki se naj razlase, se bo določila na podlagi § 34. zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Člen 13. 1. Če se vsa površina ali pa samo en del gospodarske enote razlasi v korist nekaterih agrarnih subjektov, bodo dotični subjekti participirali pri plačanju odškodnine po stanju in površini gozdov, ki so mu pripadli.

2. V kolikor bodo obstojali upravičeni razlogi gozdno-gospodarskega značaja zoper razlase razlašene gozda, ne glede na površino, se bodo zadržali odnosi agrarni subjekti.

Člen 14. 1. Izvzamejo se iz razlase vse naprave za predelavo lesa in drugih gradbenih objektov, ki služijo veleposestniku v industrijske svrhe, kakor tudi za eksploatacijo preostalega dela gozda.

2. Za gradnjo gozdnih cest, osov in skladišč

kakor tudi za njihove objekte se ne plača nikakoli odškodnine.

3. Višina odškodnine se ugotovi na podlagi cen, ki bi se mogle doseči s prodajo samo onih delov naprav, objektov in instalacij za predelavo lesa, ki se lahko uporabijo za splačilo gozdov vobče (železni material in konstrukcije, tekoči material, stroji in ostali uporabljivi deli instalacij za predelavo lesa).

4. V koliko te naprave, instalacije in drugi objekti ne pridejo vpeštev za agrarne subjekte, sme lastnik gozda v roku pol leta od dneva pravne veljave razlase odločno odstraniti te naprave, instalacije in ostale objekte v svojo korist. Če lastnik tega ne stori, pripadajo te naprave, instalacije in ostali objekti brez odškodnine dotičnim agrarnim subjektom.

5. Če bi bile te naprave, instalacije in ostali objekti potrebni tudi za eksploatacijo razlašene gozda, kakor tudi za ostali del gozda, ki bo ostal veleposestniku v svobodno uporabo, je dolžan dotični veleposestnik dovoliti vso porabo vseh navedenih naprav proti odškodnini in na način, ki se sporazumno ugotovi.

6. V primeru spora po 4. odstavku tega člena je obvezen sklep paritetnega razsodnega štirih članov. Predsednika imenuje pristojna banska uprava.

II.

Način izplačila.

Člen 15. 1. Glede na posebni značaj gozdnega gospodarstva se lahko prizadetim agrarnim subjektom dovoli odgoditev plačevanja anuitet, če nastopijo za to upravičeni razlogi.

2. Obrazložene prošnje za odgoditev plačila je treba v roku enega meseca dni pred dospelostjo plačilnega roka poslati preko sreskega načelnika banski upravi, ki bo o tem razsodil.

3. Te prošnje se lahko ponove, če bi tudi po podaljškem roku obstajali isti predlogi.

Člen 16. Vse ostale odredbe za izplačilo od-

Ogromni požari na Primorskem

V Trstu zgorelo 500 vagonov lesa — Vas Strane žrtve plamena

Trst, 21. julija. Sinoči okoli 8 se je vnelo v tukajšnjem pristanišču ogromno lesno skladišče, ki se razprostira od tovarne olja do Škedenja. Vzrok požara še ni znan. Ogenj je nastal najprej v skladišču lesne trdnice Ostuni in Mihelič ter se nato naglo razširil na skladišče trdnice Hanibal Drobnik in dalje na skladišče Torot, Vatrovac in Beatastus, Bizjak, Braga, Demetrija, Fischer itd. Na pomoč so takoj prispeli gasilci, ki pa se jim kljub vsem naporom ni posrečilo omejitvi požara. Zgorelo je nad 3200 kub. metrov lesa, to je skoro 500 vagonov. Ogenj je razvijal tako močno vročino, da so se železniške tračnice med skladišči na vse mogoče načine skrivile. Škoda, ki jo trpijo

škodnine, vsebovane v zakonu o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih, veljajo tudi za razlašene gozdiče.

III.

Sklepna določila.

Čl. 17. 1. Tiste gozdne površine in gozdovi, ki so na podlagi sklepa državnih oblasti že izločene za potrebe agrarne reforme, se lahko zaokrožijo odnosno komasirajo v mejah prirodnih gravitacij, ki bodo najbolje ustrezale rentabilnosti gozdnega gospodarstva agrarnih subjektov in lastniku preostalega dela gozda.

2. Pri tem je treba strmeti za tem, da novo določene meje obsegajo najmanj toliko površine, kolikor je že izločene.

Čl. 18. 1. Vse gospodarske osnove in ostali taksacijski operati z vsemi načrti, ki so bili do zdaj sestavljeni za razlase gozdov in gozdna zemljišča, bo prodal lastnik brez odškodnine agrarnim subjektom odnosno sreskemu načelstvu, v čigar področju se razlašeni gozdovi nahajajo.

2. Če se razlasi samo en del teh gozdov, se postavijo lastni elaborati in načrti na razpolago sreskemu načelstvu v svrhu prepisa tistih podatkov, ki se nanašajo na razlašeni gozd, brez pravice do odškodnine.

Čl. 19. Če so potrebe agrarnih interesentov tolikšne in je razpoložljiv gozdov tako malo, da se morajo razlasi vse do maksima, določenega v čl. 24. zakona, ima veleposestnik v zmislu čl. 13. v zvezi s čl. 24., odstavek 4 zakona pravico opcije, vendar tako, da s tem ne onemogoči izročitve preostalih gozdov namenu, katerega se razlasi iz gospodarskih razlogov.

Čl. 20. 1. V koliko obstoje pogodbe glede eksploatacije razlašene gozda, se prepusti dogovoru strank, ali bodo še dalje ostale v veljavi.

2. V primeru nesporazuma bodo eksploataciji izkoristili samo etat za eno gospodarsko leto, ki se zaključi do 1. aprila 1932 z obvezo, da bodo primerno plačali novemu lastniku.

Čl. 21. Uprava in nadziranje nad razlašnim gozdom se bo vršilo po značaju kolektivnih enot po obstoječih zakonih.

Čl. 22. Predpisi tega pravilnika veljajo v vseh primerih, v katerih gre za razlase gozdov.

Čl. 23. Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v Službenih novinah. Od tistega dne se začne šteti roki, določeni v čl. 24. zakona.

Jugoslov.-bolgarska pogajanja

Belgrad, 21. julija. AA. Po sporazumu o likvidaciji dvolastniških posestev med Bolgarijo in Jugoslavijo se sestane 25. t. m. v Vranski Banji stalna mešana komisija na svoje redno zasedanje. Na podlagi konvencije o likvidaciji dvolastniških imetij se mora delo za likvidacijo dovršiti letos. Zato se sestane ta centralna komisija, da bo nadaljevala svoje delo in razpravljala o pritožbah proti sklepom rejskih mešanih komisij ter da reši vprašanja, glede katerih rejske komisije niso mogle priti do sporazuma. Mesto dosedanjega predsednika bolgarske komisije, bivšega pomočnika ministra za notranje zadeve Ražuhanova, ki je dal ostavko, je imenovan za predsednika bolgarske komisije načelnik konzularnega oddelka ministrstva za zunanje zadeve v Soliji Konstantin Vasov. Ostali člani komisije so general Zlačev, svetnik Kuzupov in en predstavnik bolgarskega poslanstva v Belgradu. Predsednik naše delegacije je dr. Miroslav Janković, načelnik upravnega oddelka ministrstva za zunanje zadeve, člani pa divizijski general Dragoljub Ilić, svetnik ministrstva Zivadin Simeonović in šef odseka ministrstva za notranje zadeve Dobrisav Adamović.

Obvestilo

Ljubljana, 21. julija. AA. Uradne ure za stranke pri prosvetnem oddelku kr. banske uprave v Ljubljani so vsak torek in petek od 10 do 12. V izvenuradnih dneh, oziroma urah, se stranke ne bodo sprejemale.

Osebnosti

Split, 21. julija. Z. Včeraj je z brzovlakom odpotoval v Rogosko Slatino msgr. Bulić.

Belgrad, 21. julija. 1. Premiščena sta Franc Trikošek, strojevodja, v kurilnico v Bos. Brod in Franc Šumer, prometnik 8. skupine in vodja postaje Slatina Radenci, na postajo Jesenice.

Neredi v Španiji

Madrid, 21. julija. AA. Iz Seville poročajo, da je delavstvo proglasilo generalno stavko. Med orožniki in izgnanci so bili spopadi. V Barceloni so bili včeraj veliki neredi o prikliki bikoborbe. Množica je hotela zanetiti ogenj na areni in se je spopadla z redarstvom.

Madrid, 21. jul. tg. Po izjavah ministrov ima stavka sindikalistov v Andaluziji popolnoma revolucionaren značaj. Delavstvo in podeželsko prebivalstvo je pod vplivom anarhistične propagande. Včeraj je prišlo v Sevilji do težkih izgrezov. Pri spopadu s policijo je bil v soboto ubit en delavec. Na prizadevanje oblasti so ga pokopali v ponedeljek na vse zgodaj na katoliškem pokopališču. Ko so stavlajoči za to zvedeli, da ga izkopali in prenesli na drugo pokopališče.

Orkan na Poljskem

Varšava, 21. jul. tg. V mestu Lublin in bližnji okolici je razsajal včeraj strahovit orkan. Veter je odnesel več tisoč streh. Mnoge kmetijske hiše so povsem uničene. Avtobusi in železniški vozovi so se prevrnili. Do sedaj so ugotovili smrt 11 oseb, toda najbrže je nezgod zahtevala še več žrtev. Veliko oseb pa je bilo lažje ali težje ranjenih. Na pomoč je moralo priti vojaštvo.

Krvoločnost v kolonijah

Bruselj, 21. julija. AA. Iz Leopoldvillea v belgijskem Kongu poročajo upravnik neke tamošnje vasi, da so kanibali ubili komisarja Ballota in ga požrli. Vlada je poslala v vas kazensko ekspedicijo, ki je postrelila s strojnimi puškami 50 domaćinov. Krivci so bili aretirani.

Drobne vesti

Belgrad, 21. julija. Z. Da bi naš les lahko konkuriral s tujim trgom, je začela posebna strokovna komisija proučevati znižanje železniških tarif in eventualno delno osvoboditev davkov.

Belgrad, 21. julija. AA. Generalna direkcija drž. žel. je poslala potrebna navodila vsem svojim edincim o odstranitvi iz vagonov poginule perutnine za časa vožnje. Spremljevalci takih pošilk se morajo v vsakem primeru obrniti na vožnje osebe.

Belgrad, 21. julija. Z. Posledna komisija strokovnjakov Narodne banke je izdelala načrt zakona o kovanih drobižih. Kovan bo najprej nikelnasti denar od 10 in 20 Din.

Belgrad, 21. julija. Z. Tukaj se vršijo velike priprave za kongres gospodarskih zbornic, ki se bo vršil od 11. do 13. septembra t. l. Na tem kongresu se bo razpravljalo o preteklih letih za izvozno leto od septembra 1931 do avgusta 1932.

Sarajevo, 21. julija. AA. Včeraj je dospelo sem 40 turistov intelektualcev iz Češkoslovske. Gostje so zadržani na lepoto mesta.

Split, 21. julija. Z. Danes zvečer ob 7 priplovoje v Split štiri angleške vojske ladje s poveljnikom britske sredozemske mornarice.

Varšava, 21. julija. AA. Na povabilo poljskega Fidaca so dospeli predsednik Fidaca Radzavljewicz ter predstavniki angleškega, francoskega in belgijskega Fidaca v Varšavo.

Simla, 21. julija. AA. Gandhi je izjavil, da odpotuje v Anglijo, čim bodo politične razmere v Indiji popolnoma urejene.

London, 21. julija. AA. Na seji britske imperijalne družbe za borbo proti raku so sporočili, da so iz seruma proti raku sestavili zdravilo.

Dr. Maniu gre h kralju

Bivši vodja kmetijske stranke se vrne v politično življenje

Bukarešt, 21. jul. Z. Vsi listi komentirajo najnovejšo odločitev dr. Maniuja, po kateri odpotuje jutri v Sinajo, kjer bo sprejel v posebno avdienco pri kralju Karlu. Po tej avdienci bo odšel v Bukarešt ter prisostvoval poroki princeze Heane. Kralj je po svojem osebnem tujniku pozval dr. Maniuja v avdienco in mu sporočil, da ga želi videti med ostalimi svetovalci. Verjetno je, da se Maniu ne bo več vrnil na fele nacionalno-kmečke stranke, temveč da bo kot bivši politik in državnik ponudil svoje usluge kralju. Z druge strani trdijo, da ni izključeno, da se bo dr. Maniu povrnil v politično življenje, če dobi od kralja obljubo, da se ne bo zgodilo to, radi česar je bil že enkrat razofar in se umaknil iz političnega življenja. Pri tej priliki omenjajo listi, da se poroka princeze Heane izvrši po rimskokatoliškem cerkvenem obredu. Sklenjeno je bilo, da se morajo poroke princeze Heane z

Antonom Habsburškim udeležiti vsi šeli strank, da dokažejo s tem svojo solidarnost in odobritev vseh strank.

»Adevergul« piše, da bo v jeseni prišlo do značilnih sprememb v romunskem političnem življenju. Vzrok tem spremembam bosta dve avdienci pri kralju, in sicer: avdienca dr. Vajda-Voevod in avdienca dr. Maniuja. Po številnih avdiencah političnih osebnosti nacionalne kmečke stranke je sklenil kralj v sporazumu z ministri, da se odstavi večje število županov v Erdelju, na njih mesta pa se postavijo osebnosti iz Erdelja. Veliki župan Georg Filipescu bo potoval 12. avgusta v Pariz. V zvezi s tem, piše »Cuventul«, da se on ne bo več vrnil na svoje mesto, temveč da bo imenovan za romunskega poslanika v Parizu. Sedanjí poslanik Cesiano bo postal minister dvora.

Italijansko drago darilo Albaniji

Albanija dobi 100 milijonov zlatih frankov — Toda uporabo bo nadzirala Italija

Rim, 21. julija. Uradno se poroča: Pogajanja med italijanskim poslanikom v Tiran in med albansko vlado, da se določijo modalitete in podrobnosti za naznanjenega finančnega sporazuma, ki ga je fašistični režim v načelu že dovolil, so končana. Vodila so se v istem duhu najbližnjega sodelovanja in iskrenega prijateljstva, ki prešinja vse odnose med obema državama sploh. Pogodba se v kratkem glasi:

I. Italijanska vlada dovoli albanski za dobo 10 let finančno pomoč v maksimalnem znesku 10 milijonov zlatih frankov vsako leto, katere pogodba pa se bo zmanjševala proporcionalno s tem, kolikor se bo albanski proračun z napredujočim gospodarskim dvigom dežele zboljšal, ko bo premagal sedanjí nedostatek potrebnih dohodkov.

II. Ta finančna pomoč bo obstojala v vsako-

letnih posojilih, za katera albanska vlada ne bo plačevala obresti in katera bo vrnila, kadar bodo to dovolile finančne razmere države, v nobenem slučaju pa ne preje, dokler dohodki albanskega proračuna ne bodo dosegli vsote 52 milijonov zlatih frankov.

III. Ta posojila bo razdeljevala in uporabljala, oziroma investirala paritetna italijansko-albanska komisija, ki jo bo v ta namen imenovala albanska vlada za vez časa, ko bo trajala italijanska finančna pomoč.

IV. Posojilo se bo uporabljalo deloma za sanacijo deficita albanskega proračuna deloma pa za tehnične, ekonomske in kulturne melioracije in napredek albanske države. Italijanska vlada bo v ta namen dala Albaniji na razpolago večje število tehnikov, gradbenikov in ekonomov.

Italija izziva Francijo

Italijanska letala nad francosko kolonijo

Pariz, 20. jul. fr. V vojaških krogih je zbudil veliko pozornost polet italijanskega letalskega ministra Balba v Libijo. Balbo se je dvignil z letališča v Ostiji z eskadriljo hidroplanov in odletel najprej na Dodekanez. Nato si je ogledal italijansko letalsko oporišče na otoku Lerosu ter po dveh dneh krenil proti Cirenaiki. V Tobruku so hidroplane zamenjali z navadnimi letali ter odleteli v oazo Gialo. Odtod so krenili proti gorovju Tibesti ter tudi ob njegovem pobočju pristali. Italijanska libijska meja seže do severovzhodnega pobočja tega pobočja, ki je izredne strateške važnosti, ker nadkriljuje znano ozemlje okoli Cadskega jezera. Ta pokrajina veže francoski koloniji Zapadno in Ekvatorialno Afriko in, kakor znano, se radi nje bje že dalj časa hud diplomatski boj med Italijo in Francijo. Ob vznjožju pogorja Tibesti so se italijanski letalci utaborili ter odtod napravili več po-

letov v smeri proti Cadskemu jezeru. Letali so več sto kilometrov nad francoskim ozemljem. Italijanski tisk je o tem letalskih izvidih po francoskem ozemlju previdno molčal in ko je italijanski novinar vprašal ministra Balba, ali so od pogorja Tibesti leteli še naprej, se je ta zadovoljno nasmehnil. Ta nova italijanska manifestacija je zelo vznemirila francoske vojske in diplomatske kroge in francoski poslanik v Rimu je na to nekorektnost opozoril tudi italijansko vlado. Italijanski zunanji minister je izjavil, da italijanska vlada sploh nič ne ve o poletu generala Balba nad Cadsko pokrajino. Francija se seveda s tem odgovorom ni mogla zadovoljiti in tukajšnji tisk se zopet vznemirja radi novega italijanskega izzivanja, ki pade prav v čas, ko nekdo v Italijanski vojaški reviji zahteva Cadsko jezero za Italijo.

Poleti

ALGA

za musažo

Po vsaki kopelji bodisi hladni ali topli namočite mali robec ali brisačo z

„ALGO“

in nalahko nadrgnite telo

Občutili boste prijetno in trajno svežost

ALGA dobiva se povsod 1 steklenica 16 Din